

ΦΩΣ ΕΝ ΤΩ ΣΚΟΤΕΙ.

ΠΕΡΙΟΔΕΙΩΝ μετά τινος φίλου εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς Ἀφρικῆς πλησίον τοῦ Εὐέλπιδος Ἀκρωτηρίου, ἐφθασα εἰς κώμην εἰδωλολατρῶν. Καθ' ὄλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ τὴν πρὸ αὐτῆς νύκτα δὲν εἶχομεν γευθῆ τιποτε· ἡ κώμη ἐφάνη πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ἀλλ' ἐπλησιάζομεν εἰς αὐτὴν μετὰ προφυλάξεως, καθὸ γνωρίζοντες ὅτι οἱ ἐνοικοῦντες Κοράνναι ἦσαν συνειδισμένοι εἰς αἰματοχυσίαν καὶ ἀρπαγὴν, καὶ ἦτον ἐνδεχόμενον νὰ ἐπιπέσωσι καθ' ἡμῶν πρὶν μάθωσι τίνες ἡμεθα. Τέλος, ἤλθε τις νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τοῦ σκοποῦ μας· ἔδειξε δὲ εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν ἐκ τοῦ ὕψους ἐφ' οὗ ἴστατο ἡ κώμη, καὶ εἶπεν ὅτι ἡμπορούσαμεν νὰ κοιμηθῶμεν ἐκεῖ τὴν νύκτα, ἀλλ' ὅτι, ἂν εἰσηρχόμεθα εἰς τὸ χωρίον, ἡθέλομεν κινδυνεύσειν. Ἦτο λοιπὸν δεινὴ τῶντι ἡ θέσις μας· διότι, ἂν μὲν ἐπροβαίνομεν, πιθανώτατον ὅτι πρὶν τῆς αὐγῆς ἡθέλομεν καταβρῶσθῃ ὑπὸ τῶν λεόντων· ὅπου δ' εὐρίσκόμεθα, ἡθέλομεν διανυκτερεύσει πεινῶντες, διψῶντες, καὶ ὑπέμετρα κεκοπιακότες. Ἐπὶ τέλους, ἤλθε τις, καὶ τοῦ ἐζητήσαμεν ὀλίγον ὕδωρ. Δὲν μᾶς ἔδωκε. Προσέφερον ἀκολούθως τὰ μένοντα ἐπὶ τοῦ φορέματός μου δύο ἢ τρία κομβία δι' ὀλίγον γάλα· ἀλλὰ καὶ τοῦτο μᾶς ἠρνήθησαν, καὶ μετὰ περιφρονήσεως. Δὲν ἐχρειάζετο νὰ ἦναι τις φρενολόγος ἢ φυσιολόγος, ὥστε νὰ ἀνακαλύψῃ ὅτι δεινὸν τι ἐμελέτων καθ' ἡμῶν, καὶ ὅτι εἶχομεν μέγα δίκαιον νὰ φοβώμεθα. Ἀνυψώσαμεν τὴν καρδίαν πρὸς τὸν Ὑψιστον, ἀλλ' ἐγνωρίζομεν ὅτι δὲν ἦτο χρέος μας νὰ προχωρήσωμεν. Ἐκαθήμεθα λοιπὸν σύννοες καὶ σκυθρωποί· ἐνῶ δ' ἐβλέπομεν εἰς τὰ πέριξ, εἶδομεν γυναῖκα καταβαίνουσαν ἀπὸ τὰ ὕψη, ὅπισθεν τῶν ὁποίων ἡ κώμη ἐκεῖτο. Ἐπλησίασε μὲ λάγηνον εἰς τὴν χεῖρά της καὶ μὲ δέσμην ξύλων. Τὸ σκεῦος περιεῖχε γάλα· ἀφοῦ δ' ἀπέθηκεν αὐτὸ καὶ τὰ ξύλα, ἐστράφη εὐθὺς ὀπίσω. Μετ' ὀλίγον δ' ἐπανῆλθε, βαστάζουσα σκεῦος ὕδατος εἰς τὴν μίαν χεῖρα, καὶ μηρίον προβάτου εἰς τὴν ἄλλην. Ἐκάθισε καὶ κατέκοψε τὸ κρέας. Ἠρωτήσαμεν πῶς ὠνομάζετο, καὶ ἂν εἶχομεν δεῖξιν εὐνοίαν πρὸς τινὰ συγγενῆ της· ἀλλὰ δὲν ἀπεκρίθη λόγον. Τὴν ἠρώτησα πάλιν εἰς ποῖον ἡμεθα ὑπόχρεοι· ἀφοῦ δὲ δις καὶ τρίς ἐπανέλαβον τὴν ἐρώτησιν, ἀπεκρίθη ἐπὶ τέλους, Γνωρίζω τίνος εἶσαι ὑπηρέτης· ἀγαπῶ δ' ἐκεῖνον, ὅστις μὲ εἶπεν, ὅτι ὁ δίδων ποτήριον ψυχροῦ ὕδατος εἰς ἓν ἀπὸ τὰ τέκνα του, δὲν θέλει κατ' οὐδένα τρόπον χάσει τὴν ἀνταμοιβὴν του. Ἐρευνήσας τὰ κατ' αὐτὴν, ἐπληροφόρηθῃ ὅτι ἦτον ὁ μόνος λύχνος ὁ ἐν τῇ κώμῃ ἐκείνῃ καιόμενος, καὶ ὅτι πρὸ πολλῶν ἐτῶν διέδιδεν ἐκεῖ τὸ μικρὸν φῶς της. Οἱ λόγοι καὶ τὰ δάκρυά της ἐμαρτύρουν τὴν εἰλικρινεῖαν τῆς ψυχῆς της. Ἐθεώρουν αὐτὴν ὡς ἀδελφὴν τῶντι, καὶ τὴν παρεκάλεσα νὰ μὲ εἶπῃ τίνι τρόπῳ εἶχε διατηρήσει τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ ζῶν ἐν τῇ ψυχῇ της—πῶς διεφύλαξε Χριστιανικὰ αἰσθήματα καὶ διαθέσεις χωρὶς τῆς μετὰ τῶν Χριστιανῶν συγκατοιωνίας. Εἰς ἀπό-

κρισιν ἔσυρε Καινὴν Διαθήκην ἀπὸ τὸν κόλπον της, καὶ ὑφώσασα αὐτὴν εἶπεν, “ Αὕτη εἶναι ἡ πηγὴ ἐξ ἧς πίνω· τοῦτο εἶναι τὸ ἔλαιον, τὸ ὅποσον διατηρεῖ τὸν λύχνον μου καιόμενον εἰς τὸν σκοτεινὸν καὶ παράμερον τόπον τοῦτον.” Ἐκύτταξα τὸ βιβλίον· ἦτον Ὀλλανδικὴ Καινὴ Διαθήκη. Ἐλαβε δὲ αὐτὴν παρὰ τινος ἱεροκήρυκος, καθ' ὃν καιρὸν ἐξῆλθε τῆς σχολῆς· καὶ τὸ βιβλίον ἐκεῖνο ἐξωγοῖνε τὰς ἐλπίδας της, καὶ ἐφώτιζε τὴν εἰς τὰ ἐπουράνια ὁδὸν της.

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑΝ ΤΗΣ ΚΑΣΠΙΑΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ.

[Συνέχεια ἀπὸ Σελ. 112.]

Ὁ μεσημβρινὸς κλάδος τοῦ Καυκάσου--ὁ εἰς τὸ Γηλάνιον δρόμος--ἡ παρὰ τὴν Κασπίαν δεινρόκομος χώρα--ἡ Κασπία Θάλασσα--αἱ περὶ αὐτῆς ἐσφαλμένα δοξαῖα τῶν ἀρχαίων--ἡ χαμηλότης αὐτῆς--ἡ τὸ πάλαι ἔνωσις αὐτῆς μετὰ τὴν λίμνην Ἀράλ--ἡ μεγάλη ἐξάτμισις καὶ ἐλάττωσις τῶν ὑδάτων της--οἱ εἰς αὐτὴν εἰσβάλλοντες ποταμοί--οἱ ἀνεμοὶ τῆς Κασπίας--τὰ ἐπὶ τῶν ἀκτῶν αὐτῆς ὄρεα.

ἘΞΕΛΘΟΝΤΕΣ ἀπὸ τὴν Ἀρδεμπίλην, διευθύνθημεν πρὸς ἀνατολάς, κατὰ τὴν ὄρεινὴν σειρὰν τοῦ Ἐλβούρσου, ὅπισθεν τῆς ὁποίας κεῖται ἡ χώρα τῶν Γήλων.

Τὰ Καυκάσια, ἐκτεινόμενα εἰς ἀλυσσοειδῆ σειρὰν γιγαντιαίαν μέχρι τῶν ὄχθων τῆς Κασπίας Θαλάσσης, καὶ διατέμνοντα πρὸς βορρᾶν μὲν τὸ Δαγγιστάνιον, πρὸς νότον δὲ τὸ Σιρβάν (Ἀλβανίαν), ἀποπέμπουσιν ἀκτινοειδῶς ἐκ τῶν μεσημβρινῶν πλευρῶν τῶν ἀπειραρίθμους κλάδους ὀρέων κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν. Εἰς τῶν κυριωτέρων τούτων κλάδων ἐξαπλοῦται πρὸς μεσημβρίαν, διαχωρίζει εἰς τμήματα δύο τὰς ἐρημίας τοῦ Μογγανίου, καὶ καταβαίνει μέχρι τῶν Κασπίων Πυλῶν ἐκεῖ, λαμβάνων σχῆμα ἀμβλυγώνου, παρεκτείνεται ἀποτόμως πρὸς ἀνατολάς, συναπτόμενος μετὰ τὴν παμμεγέθη καὶ ὑψηλοτάτην σειρὰν, τὴν παρὰ τῶν Ἐλλήνων καλῶς ἐγνωσμένην ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἰνδικοῦ Καυκάσου, καὶ συνδεδεμένην μετὰ τὰ ὄρη τῶν Ἰμαλαίων.

Ὁ κλάδος οὗτος λαμβάνει διαφόρους ὀνομασίας, κατὰ τὰς χώρας ὁπόθεν περνᾷ· κατὰ τὸ βόρειον μέρος τῆς Ἀτροπατηνῆς καλεῖται Καρα--Δάγγ· ἀπὸ δὲ τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ Κύρου μέχρι τῶν τοῦ Μάρδου (Σιφιτροῦδ) Ἀλπῶν ἢ ὄρη τοῦ Ταρουμίου. Εἰς τὴν Ὑρκανίαν, συμπεριλαμβάνουσιν σήμερον τὴν Μαζανδενανὴν καὶ Ἀστεραβάδην, ὀνομάζεται κοινῶς Ἐλβούρς, καὶ περαιτέρω, ἦγον κατὰ τὸ Χωρασάνιον, Παρδικὰ ὄρη. Αἱ ὑψηλότεραι ἐξοχαὶ τοῦ κλάδου τούτου εἶναι τὸ Σεβαλάν--Κούχ, ἀπέναντι τῆς Ἀρδεμπίλης, ἔχον ὑπὲρ τὰς 12,000 ποδῶν ὕψος· τὸ Ἀγᾶ--Ἐβλέρ, περὶ τὰς 8,000· τὸ Πιλιντῆ, εἰς τὰ σύνορα τῆς χώρας Χαλχάλ, περὶ τοὺς 6500· ὁ Μασσουλᾶς, ἡ ἄξιοπεριεργότερα κορυφὴ τοῦ ὄρεινου τούτου συστήματος διὰ τὴν ἀπόκρημνον, τραχεῖαν, καὶ ζωγραφικὴν μορφήν της, 11,000 περίπου· τὸ Δουλφῆκ, ἀντικρυ τῆς παλαιᾶς Κυρουπόλεως, περὶ τὰς 10,000· καὶ τὸ Δεμαβέντ, πλησίον τῆς